

**SZKOŁA PODSTAWOWA NR 8
W LEGIONOWIE**

**BEZPIECZEŃSTWO
W SZKOLE**

**PROCEDURY
I STRATEGIE ZARZĄDZANIA KRYZYSEM**

LEGIONOWO 15.09.2025

SPIS TREŚCI

Podstawa prawna	3
REGULAMIN BEZPIECZNEGO ZACHOWANIA SIĘ UCZNIÓW W SZKOLE	4
Bezpieczeństwo i higiena	4
Zasady zachowania się uczniów przebywających na terenie obiektu szkolnego w czasie trwania zajęć i po ich zakończeniu	5
Zasady korzystania z pomieszczeń szkoły, urządzeń i sprzętu szkolnego	6
STRATEGIE ZARZĄDZANIA KRYZYSEM W SZKOLE PROCEDURY OGÓLNE	7
Ogólny schemat reagowania na różne zdarzenia kryzysowe	7
Realizatorzy działań kryzysowych. Zadania poszczególnych instytucji	8
PROCEDURY SZCZEGÓŁOWE - KWESTIE PORZĄDKOWE	13
Procedura reagowania na obecność osób obcych wchodzących na teren szkoły	13
Procedura postępowania w przypadku, kiedy po dziecko przychodzi rodzic pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających	14
Procedury usprawiedliwiania nieobecności uczniów oraz egzekwowania systematycznego uczęszczania na zajęcia szkolne	15
Postępowanie w przypadku nieusprawiedliwionej absencji i uchylania się od realizacji obowiązku szkolnego	16
Procedura korzystania z telefonów komórkowych i sprzętu elektronicznego na terenie szkoły	17
ZAGROŻENIA WEWNĘTRZNE	18
TRUDNE ZACHOWANIA UCZNIÓW - PROCEDURY SZCZEGÓŁOWE	
Procedury postępowania z uczniami wykazującymi zaburzenia opozycyjno-buntownicze / zaburzenia zachowania	18
Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania ucznia	19
Procedura postępowania wobec ucznia sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa	20
Procedura postępowania wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego	21
Procedura postępowania w przypadku ujawnienia cyberprzemocy	22
Procedura postępowania w przypadku posiadania przez ucznia przedmiotów niedozwolonych	23
Procedura postępowania w przypadku dewastacji i niszczenia przez ucznia mienia szkolnego	24
Procedura postępowania w przypadku kradzieży, wymuszenia pieniędzy lub przedmiotów wartościowych	25
SUBSTANCJE PSYCHOAKTYWNE	26
Procedura postępowania w sytuacji stwierdzenia palenia przez ucznia papierosów lub e-papierosów na terenie szkoły	26
Procedura postępowania w przypadku ucznia znajdującego się pod wpływem alkoholu lub innej substancji psychoaktywnej	27
Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że uczeń posiada narkotyki lub dopalacze	28
Procedura postępowania w przypadku znalezienia podejrzanego substancji na terenie szkoły	29
SYTUACJE ZAGROŻENIA ZDROWIA / ŻYCIA	30
Postępowanie w sytuacji podejrzenia / stwierdzenia, że dziecko jest ofiarą przemocy	30
Podawanie leku ratującego życie uczniowi przez nauczyciela lub inną osobę dorosłą	31
Procedura postępowania z osobami w stanach kryzysu suicydalnego	32
Postępowanie w przypadku stwierdzenia występowania u ucznia czynników wskazujących na ryzyko zachowań samobójczych	32
Postępowanie w przypadku powzięcia informacji, że uczeń zamierza popełnić samobójstwo (informacja od samego ucznia, kolegów, rodziny, osób postronnych)	32
Postępowanie w przypadku powzięcia informacji, że uczeń podjął próbę samobójczą	32
Postępowanie w przypadku powrotu ucznia do szkoły po powziętej próbie samobójczej lub dłuższym pobycie w szpitalu (zaburzenia psychiczne)	33
ZAGROŻENIA ZEWNĘTRZNE	34
Procedura reagowania: incydent bombowy i obca osoba w szkole - wskazówki ogólne	34
Procedury szczegółowe	35
Postępowanie w przypadku znalezienia podejrzanego pakunku	35
Zasady zachowania się po otrzymaniu informacji o podłożeniu lub groźbie podłożenia „bomby”	36
Ogłoszenie alarmu bombowego oraz procedury postępowania w czasie zagrożenia bombowego	37
Postępowanie w przypadku wtargnięcia napastnika (terrorysty) do szkoły	38

PODSTAWA PRAWNA :

- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2024 r. poz. 750).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2024 r. Poz. 737).
- Ustawa z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2018 poz. 2245).
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151).
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939).
- Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1162).
- Ustawa z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U. z 2024 r. Poz. 987).
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (t.j. Dz. U. 2018 r., poz. 969 ze zm.).
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2020 r. Poz. 1359)
- Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Poz. 1606).
- Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 560).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1604).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz.1449).
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2025 r. o zmianie ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym – rozszerzenie definicji pierwszej pomocy.
- Art. 162 Kodeksu karnego – obowiązek udzielenia pomocy osobie znajdującej się w bezpośrednim zagrożeniu życia lub zdrowia.
- Statut Szkoły Podstawowej nr 8 im. 1 WDP w Legionowie.
- Program wychowawczo – profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 8 im. 1 WDP w Legionowie.
- Standardy Ochrony Małoletnich obowiązujące w Szkole Podstawowej nr 8 im. 1 WDP w Legionowie.
- Procedury sanitarno – higieniczne obowiązujące w Szkole Podstawowej nr 8 im. 1 WDP w Legionowie.

REGULAMIN BEZPIECZNEGO ZACHOWANIA SIĘ UCZNIÓW W SZKOLE

Bezpieczeństwo i higiena

Uczniowie mają prawo do:	• Ochrony swego zdrowia i bezpieczeństwa, • Uzyskania pierwszej pomocy w razie wypadku lub nagłego zachorowania.
Uczniowie mają obowiązek:	• przebywać podczas przerw na korytarzu tego piętra, na którym odbywać się będą następne zajęcia, • podczas przerw zachowywać się spokojnie, nie biegać, nie zagrażać swoim zachowaniem bezpieczeństwu innych, nie wychodzić poza teren szkoły, • wchodzić do sal lekcyjnych pod opieką nauczyciela, • po ostatniej lekcji w danym dniu: uczniowie klas I-III SP8 są odbierani przez rodziców lub upoważnione przez nich na piśmie osoby, bezpośrednio lub ze świetlicy szkolnej. Uczniowie klas IV-VIII pod opieką nauczyciela schodzą do szatni, spokojnie ubierają się i opuszczają szkołę . • respektować regulaminy pracowni przedmiotowych, • o złym samopoczuciu zameldować wychowawcy, innemu nauczycielowi lub pielęgniarce szkolnej.
Uczniowie nie mogą:	• zapraszać do szkoły osób obcych, • nosić biżuterii zagrażającej bezpieczeństwu, • przynosić do szkoły przedmiotów niebezpiecznych • pić alkoholu, używać środków odurzających i palić tytoniu, • siadać na parapetach, • przynosić do szkoły przedmiotów zagrażających bezpieczeństwu własnemu i innych, • niszczyć mienia szkoły stanowiącego własność społeczną, • uczniowie przychodzą do szkoły najwcześniej na 15 minut przed rozpoczęciem zajęć.

Zasady zachowania się uczniów przebywających na terenie obiektu szkolnego w czasie trwania zajęć i po ich zakończeniu

- Uczeń może przebywać na terenie obiektu szkoły w czasie trwania zajęć szkolnych (15 minut przed rozpoczęciem pierwszej lekcji i 15 minut po zakończeniu swoich zajęć).
- Uczniowie, którzy są członkami kół zainteresowań, zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, sportowych i innych specjalistycznych – zgodnie z Planem zajęć pozalekcyjnych mogą przebywać na terenie szkoły w uzgodnieniu z nauczycielem prowadzącym dane zajęcia.
- W uzasadnionych przypadkach uczniowie mogą przebywać w szkole tylko za zgodą dyrektora.
- Uczniowie przebywający na terenie obiektu szkolnego zobowiązani są do przestrzegania tygodniowego planu zajęć w szczególności - do punktualnego rozpoczynania zajęć.
- W czasie przerw między lekcjami uczniowie przebywają na korytarzach szkolnych.
- Po przyjeździe do szkoły uczeń pozostawia w szatni okrycie wierzchnie i zmienia obuwie na miękkie na jasnej podeszwie.
- W okresie od rozpoczęcia zajęć do ich zakończenia w danym dniu uczeń nie może opuszczać terenu szkoły.
- Uczniowie nie uczęszczający na lekcje religii powinni przebywać w świetlicy szkolnej lub w bibliotece zgodnie z wykazami sporządzonymi przez wychowawcę klasy.
- Jeżeli zajęcia edukacyjne wymagają opuszczenia terenu szkoły uczniowie wychodzą na zewnątrz pod opieką prowadzącego zajęcia nauczyciela.
- Nauczyciel wyznacza godzinę i miejsce spotkania przed wyjściem poza teren szkoły (wycieczki, rajdy, biwaki, kino, inne).
- Nauczyciel ponosi za uczniów całkowitą odpowiedzialność, wyjścia odnotowuje zgodnie z prawem w rejestrze wyjść.
- Co najmniej 5 dni przed planowaną wycieczką, nauczyciel wypełnia „Kartę wycieczki” zgodnie z regulaminem wycieczek.
- Na wycieczce szkolnej uczeń stosuje się do Statutu Szkoły i godnie ją reprezentuje.
- Wszystkie imprezy organizowane na terenie szkoły po zakończeniu zajęć lekcyjnych mogą odbywać się jedynie za pozwoleniem dyrektora szkoły.
- Zabrania się wnoszenia na teren szkoły papierosów i innych używek, niebezpiecznych przedmiotów, substancji łatwopalnych oraz leków (uwaga: leki mogą być używane tylko w przypadku pisemnej informacji rodziców o konieczności ich stosowania).
- Uczniowie zobowiązani są do poszanowania majątku szkolnego i dbania o czystość i estetykę pomieszczeń oraz terenów wokół szkoły, utrzymania czystości i higieny w sanitariatach.
- Na klatkach schodowych obowiązuje ruch prawostronny i zakaz biegania.
- Dla zachowania bezpieczeństwa w czasie przerw obowiązuje zakaz biegania również na korytarzach szkolnych.
- W przypadku zagrożenia pożarowego i ogłoszenia akcji ewakuacyjnej uczniowie zobowiązani są zachować spokój i podporządkować się poleceniom nauczyciela lub kierującego akcją ewakuacyjną.
- W czasie zajęć lekcyjnych obowiązuje zakaz korzystania z telefonów komórkowych.
- Podczas lekcji obowiązuje zakaz spożywania posiłków.

Zasady korzystania z pomieszczeń szkoły, urządzeń i sprzętu szkolnego

- Uczeń może korzystać ze wszystkich pomieszczeń szkolnych z wyjątkiem pomieszczeń gospodarczych oraz ze sprzętu szkolnego i pomocy naukowych za wiedzą i zgodą a także pod nadzorem wychowawcy lub nauczyciela prowadzącego zajęcia.
- Zasady przebywania w pomieszczeniach biblioteki, świetlicy i pracowni szkolnych oraz zasad korzystania ze sprzętu i wyposażenia tych pomieszczeń podane są w odrębnych regulaminach.
- Uczniowie zobowiązani są do szanowania i dbania o powierzone im mienie szkolne, pomoce naukowe i sprzęt służący wszystkim uczniom i pracownikom szkoły i używanie go zgodnie z przeznaczeniem i zachowaniem zasad bezpieczeństwa.
- W przypadku nieumyślnego uszkodzenia lub zniszczenia mienia szkolnego uczeń zobowiązany jest niezwłocznie powiadomić o tym fakcie nauczyciela. Jeżeli szkoda powstała w wyniku rażącego zaniedbania, kradzieży lub spowodowana została rozmyślnie przez ucznia rodzice lub prawni opiekunowie zobowiązani są do niezwłocznego jej pokrycia.
- Zachowanie w szatni:
 - uczniowie mogą przebywać w szatni w celu pozostawienia lub pobrania odzieży wierzchniej, zmiany obuwia,
 - uczniowie mają obowiązek szanować własne i cudze rzeczy pozostawione w szatni.
 - Szkoła nie ponosi odpowiedzialności za odzież pozostawioną poza szatnią.

Regulamin sali gimnastycznej i boiska szkolnego

- W Sali gimnastycznej mogą przebywać wyłącznie uczniowie, którzy aktualnie mają lekcje wychowania fizycznego lub pozalekcyjne zajęcia sportowe,
- Obowiązuje zmiana obuwia i strój sportowy.
- Szatnie służą wyłącznie do przebierania się. Zabrania się przesiadywania uczniów w szatniach. Uczniowie niećwiczący nie przebywają w szatni, lecz na terenie sali lub boiska pod opieką nauczyciela prowadzącego lekcje wychowania fizycznego.
- Po dzwonku na lekcję uczniowie wychodzą na boisko szkolne lub wchodzi do sal gimnastycznych tylko pod opieką nauczyciela.
- Zabrania się samodzielnego wychodzenia w czasie przerwy na salę gimnastyczną.
- Na terenie sali gimnastycznej obowiązuje poszanowanie mienia szkolnego oraz cudzej własności.
- Zabrania się uczniom wchodzenia do magazynu sportowego bez zezwolenia nauczyciela.
- Każdy wypadek mający miejsce w sali gimnastycznej i na boisku podczas przerwy i w czasie lekcji uczeń ma obowiązek zgłosić nauczycielowi, a ten postępuje zgodnie z procedurami postępowania powypadkowego.
- Szkoła nie ponosi odpowiedzialności za pozostawione w szatni kosztowne przedmioty.
- W szkole odrębnie obowiązuje Regulamin korzystania z kompleksu boisk sportowych.

STRATEGIE ZARZĄDZANIA KRYZYSEM W SZKOLE PROCEDURY OGÓLNE

Procedury i strategie to narzędzie efektywnego reagowania na trudne lub zaskakujące sytuacje wychowawcze. Szczególny obowiązek reagowania na niepokojące sygnały i zachowania ucznia spoczywa na nauczycielach.

Szkoła zobowiązana jest do wczesnego rozpoznawania problemu i podejmowania oddziaływań:

- profilaktycznych (uprzedzających),
- wychowawczych (interwencyjnych),
- czasami także resocjalizacyjnych (naprawczych).

Strategie są strukturą dynamiczną.

Ogólny schemat reagowania na różne zdarzenia kryzysowe:

okres przed kryzysem	działania profilaktyczne (uprzedzające)	• zebranie informacji o skali zjawisk mających wpływ na powstanie kryzysu (identyfikacja potencjalnych ofiar, czynników spustowych, in.); • poznanie dostępnej infrastruktury pomocy; • poznanie skutecznych i dostępnych form pomocy; • opracowanie planu kryzysowych działań wg. algorytmu, w tym procedur powiadamiania, ochrony i wsparcia psychicznego; • praktyczne uzgodnienie form i zasad współpracy z potencjalnymi partnerami – uzgodnienie planów kryzysowych z poszczególnymi służbami (policją, strażą pożarną, wydziałem zarządzania kryzysowego, Centrum Zarządzania Kryzysowego in.); • wyznaczenie członków Szkolnego Zespołu Kryzysowego; • ustalenie lokalizacji zbierania się SZK; • rozpoznanie potrzeb szkoleniowych kadry; • przeszkolenie i ćwiczenia w zakresie stosowania procedur, działań wynikających z planów kryzysowych; • wizualizowanie procedur, planów, inne formy promocji – druk plakatów, ulotek, skryptów; • przygotowanie zarządzających szkołą oraz SZK do działań w kryzysie; • “oswajanie” z psychologicznymi konsekwencjami narażenia na stres pourazowy, przekazywanie sugestii co do roli wzajemnej pomocy, pomocy specjalistycznej, ryzyka zachowań, reakcji destrukcyjnych.
okres kryzysu i bezpośrednio po kryzysie	działania interwencyjne	• ochrona, kierowanie, łączenie; • działania formalne – powiadamianie organów nadrzędnych; • zebranie Szkolnego Zespołu Kryzysowego; • gromadzenie informacji o zdarzeniu, wstępna diagnoza;

		• koordynowanie napływających informacji; • inwentaryzacja problemów; • szacowanie priorytetów, nadawanie rangi: umiarkowanie ważne / bardzo ważne / ekstremalnie ważne; • ocena potrzeb; • informowanie; • koordynowanie i właściwe wykorzystanie zasobów ludzkich, oferowanej pomocy; • doraźna pomoc psychologiczna –tj. spotkanie z osobami, które doświadczyły traumy, celem jego jest rozbicie ostrych reakcji kryzysowych, osłabienie napięcia.
okres późniejszy	działania naprawcze	• koordynacja współpracy z innymi zaangażowanymi w działania instytucjami; • ocena potrzeb – ustalenie w jaki sposób zdarzenie wpłynęło na stan psychiczny ludzi (uczniowie, personel, rodzice) i funkcjonowanie szkoły; • opracowanie programu poradnictwa kryzysowego adresowanego do poszczególnych grup –w tym uczniów i rodziców; • koordynacja pracy osób zaangażowanych w pomaganie poszkodowanym: - rozdzielanie zadań, - monitorowanie stresu, - budowanie powiązań, - gromadzenie i udostępnianie materiałów, - stałe gromadzenie informacji zwrotnych o efektywności działań; • kierowanie do specjalistów.

Realizatorzy działań kryzysowych. Zadania poszczególnych instytucji.

Realizacja wszelkich działań kryzysowych dotyczy bezpośrednio zaangażowanych w kryzys placówek, jak i instytucji nadzorujących, interweniujących i wspierających. Dyrektor, po zebraniu informacji o skali kryzysu, podejmuje decyzję o uzyskaniu pomocy z zewnętrznych zasobów.

SZKOŁA (obszar działań wewnątrzszkolnych)	• powołanie Szkolnego Zespołu Kryzysowego; • opracowanie lub adaptacja znanych procedur na wypadek konkretnych zdarzeń; • omówienie poszczególnych procedur w ramach innych zespołów szkolnych, np. wychowawczego; • podejmowanie działań interwencyjnych przez wychowawców, nauczycieli, pedagoga, psychologa – niezwłoczne reagowanie na krytyczne zdarzenia wychowawcze; • zwracanie się po pomoc i interwencję do instytucji wymiaru sprawiedliwości, wojska, OC, policji, straży miejskiej, straży pożarnej, pogotowia ratunkowego (wg kompetencji służb); • podejmowanie współpracy z placówkami wsparcia ogólnego
--	---

	i specjalistycznego; • organizowanie szkolnych form pomocy i wsparcia (np. udzielanie konsultacji pedagogicznych, zajęć socjoterapeutycznych, in.);
Dyrektor: Schemat postępowania - działania interwencyjne	• ustala i potwierdza rodzaj zdarzenia; • pozyskuje kluczowe informacje (co się stało, kto był zaangażowany, kto był świadkiem, jak zdarzenie się zaczęło). • w uzasadnionych sytuacjach – powiadamia Policję (997, 112), straż pożarną (998, 112), pogotowie ratunkowe (999, 112), • rozpoczyna realizację szkolnych procedur: ewakuacji, przeciwpożarowej, bombowej, inne (w zależności od zdarzenia); • powołuje Szkolny Zespół Kryzysowy; • w uzasadnionych sytuacjach – wzywa placówkę wsparcia (np. PPP) Centrum Zarządzania Kryzysowego; • zawiadamia przez ogłoszenie lub w inny dostępny sposób personel szkoły; • chroni (odizolowuje) wszystkich, którzy byli narażeni na niebezpieczeństwo; • podejmuje działania zapobiegające dezinformacji, chaosowi; • upewnia się, że wszyscy pozostali uczniowie są bezpieczni; • zarządza kontrolę wejść/wyjść w szkole; • utrzymuje kontakt z personelem szkoły, aby monitorować sytuację; • kieruje uczestnikami zdarzeń; • na bieżąco zawiadamia jednostkę policji / straży pożarnej o przebiegu zdarzeń, monitoruje o zmianach; • zbiera świadków, poszkodowanych w zdarzeniu, jeśli to możliwe; • zbiera kluczowe informacje niezbędne do dalszych działań; • organizuje udzielanie pierwszej pomocy przedmedycznej rannym (zapewniając bezpieczeństwo uczestnikom); • kontroluje obecność uczniów i personelu; • wyznacza osobę do zawiadamiania rodziców / opiekunów prawnych uczniów; • zleca zabezpieczenie miejsca zdarzeń, śladów; • współpracuje z policją lub odpowiednimi służbami w rozwiązaniu problemu • kieruje współpracą personelu ze służbami; • zawiadamia służby interweniujące, personel, rodziców/opiekunów o ustabilizowaniu sytuacji; • inicjuje działania naprawcze.
Zakres obowiązków pracowników szkoły, na wypadek krytycznych zdarzeń szkolnych	
Pielęgniarka, (jeśli jest dostępna):	• udzielanie pierwszej pomocy przedmedycznej; • zgłaszanie potrzeb pomocy medycznej (wg. oceny zagrożenia życia, zdrowia);

	• aranżowanie osób towarzyszących uczniom odwożonym do szpitali; • udzielanie uczniom informacji o ew. konsekwencjach dla zdrowia, jakie niesie ze sobą incydent; • przekazanie lekarzom kluczowych informacji o sytuacji, poszkodowanych.
Wychowawca, nauczyciele współorganizujący kształcenie, nauczyciele:	• powiadomienie uczniów w klasie i podjęcie tematu w dyskusji (jeśli jest to właściwe); • niezwłoczne zidentyfikowanie uczniów potrzebujących pomocy, zawiadomienie o tym psychologa, pedagoga lub specjalistę wspierającego szkołę; • eskortowanie uczniów szczególnie pobudzonych, roztrzęsionych do miejsca udzielania pomocy; • monitorowanie stanu uczniów w okresie późniejszym; • towarzyszenie uczniom rannym, chorym; • angażowanie zespołu klasowego w konstruktywne lub pożądane formy aktywności (w zależności od rodzaju zdarzenia); • zmniejszanie dolegliwości skutków (w okresie po zdarzeniu).
Pedagog, pedagog specjalny, psycholog:	• koordynowanie działań związanych z pomocą psychologiczną, w tym zgłaszanie zapotrzebowania wsparcia w tym zakresie; • stałe udzielanie informacji – informacja jest podstawową formą pomocy w sytuacji krytycznej; • pozostawanie w stałym kontakcie z wychowawcami; • kontaktowanie się z sąsiednimi szkołami w sprawie ew. wsparcia w opiece nad uczniami; • prowadzenie ewidencji uczniów, którym należy udzielać pomocy; • informowanie rodziców/opiekunów prawnych o konieczności udzielania pomocy i zachęcanie do kontynuowania stosownych form pomocy poza szkołą; • pomoc rodzicom w zrozumieniu podstawowych, typowych reakcji ich dzieci na zdarzenie kryzysowe; • pomoc pracownikom szkoły w radzeniu sobie z własnymi reakcjami na zdarzenie kryzysowe.
Sekretariat szkoły:	• zawiadamianie członków Szkolnego Zespołu Kryzysowego o miejscach, terminach spotkań; • kierowanie służb interweniujących do miejsca incydentu, udzielanie informacji o topografii budynku, specyficznych cechach sytuacji; • kierowanie wszelkich telefonów, zapytań od mediów do dyrektora szkoły/ instytucji wyznaczonej do kontaktów z mediami.

PLACÓWKI WSPARCIA OGÓLNEGO (Obszar działań zewnętrznych) - wsparcie w działaniach kryzysowych wg kompetencji; - nadzór merytoryczny; - badanie, monitorowanie skuteczności; - edukacja; - organizowanie treningów; - koordynowanie wsparcia specjalistycznego. Placówki zewnętrzne	
Wydział Edukacji UM Legionowo	- Kierowanie placówki do wyspecjalizowanych jednostek pomocowych. - Wystąpienie do Straży Miejskiej i Policji o zabezpieczenie terenu. - Oferuje pomoc prawną. - Wspiera w kontaktach z mediami (ustalenie wspólnych komunikatów). - Wspiera w przygotowaniu Szkolnych Zespołów Kryzysowych.
Ośrodek Pomocy Społecznej	- Informowanie o sytuacji rodzinnej w przypadku, gdy rodzina ucznia objęta jest pomocą OPS (kontakt szkoły z pracownikami socjalnymi w zespołach pracy socjalnej) - Udzielanie pomocy w formie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych, pomoc w formie poradnictwa specjalistycznego: – prawna (pomoc w przygotowaniu pism sądowych, informowanie o prawach i uprawnieniach), – psychologiczna (diagnoza sytuacji rodzinnej, pomoc psychologiczna osobom i rodzinom znajdującym się w kryzysach, pomoc w rozwiązywaniu problemów w rodzinie, w przypadku konieczności stosowania innych form oddziaływania na rodzinę – terapeutycznej, medycznej – kierowanie do ośrodków i instytucji specjalistycznych), – pedagogiczna (diagnoza sytuacji rodzinnej, pomoc ukierunkowana na rozwiązywanie problemów wychowawczych, trudności rodzinnych, wzmacnianie postaw rodzicielskich, prowadzenie interwencji, kierowanie dzieci lub rodziców do specjalistycznych instytucji i ośrodków).
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna (PPP)	Konsultowanie i wspieranie działań dyrektora, pedagoga, psychologa szkolnego lub nauczyciela tj. osób, które na bieżąco monitorują problem zaistniały w szkole; Rozmowy indywidualne z osobą lub osobami, których dotyczy sytuacja kryzysowa, mające na celu: - udzielenie emocjonalnego wsparcia i rozładowanie napięć; - szacowanie stanu emocjonalnego; - zdiagnozowanie problemu; - określenie aktualnych potrzeb.

	Udzielanie pomocy na terenie Poradni, której celem może być: • zdiagnozowanie środowiska dziecka pod kątem warunków socjalno-bytowych, stopnia zaspakajania podstawowych potrzeb psychicznych, oraz możliwej pomocy – wsparcia emocjonalnego na terenie domu; • rozpoznanie problemu; • zaproponowanie odpowiednich form pomocy psychologicznej, pedagogicznej, psychiatrycznej na terenie poradni; • pokierowanie dziecka i / lub jego rodziny do odpowiednich instytucji oferujących pomoc psychologiczną. Ustalenie z pracownikami placówki odpowiedniego postępowania wobec osoby lub osób, których dotyczy sytuacja kryzysowa. Ustalenie długoterminowych działań dla osoby i / lub osób, których dotyczy kryzys: • przeprowadzenie działań warsztatowych w klasie; • propozycja indywidualnych konsultacji dla osób chętnych na terenie szkoły lub poradni.
--	--

PROCEDURY SZCZEGÓŁOWE - KWESTIE PORZĄDKOWE

PROCEDURA REAGOWANIA NA OBECNOŚĆ OSÓB OBCYCH WCHODZĄCYCH NA TEREN SZKOŁY

- 1 W czasie zajęć lekcyjnych czynne są dwa wejścia objęte monitoringiem: wejście główne do szkoły oraz wejście do szatni kontrolowane przez dyżurnego pracownika obsługi. Przy wejściu do szatni znajduje się domofon.
- 2 Sale lekcyjne są zamknięte w czasie przerw.
- 3 Obecność obcych osób jest monitorowana.
- 4 Na terenie szkoły mają prawo przebywać uczniowie. Rodzice i interesanci są zobowiązani do wpisu godziny wejścia i wyjścia z podpisem w zeszycie wyłożonym przy portierni szkolnej oraz na dole – przy szatniach.
- 5 Rodzice wchodzi do budynku szkoły w momencie odprowadzania dzieci do szkoły i odbierania ich po zakończeniu zajęć lekcyjnych – na dzieci oczekują przy dolnym wejściu do szkoły (obok świetlicy). Wyjątki: na terenie szkoły mogą przebywać rodzice dzieci objętych kształceniem specjalnym (cały rok szkolny), rodzice uczniów klas pierwszych mogą wchodzić na teren szkoły (do szatni) we wrześniu (okres adaptacji)
- 6 W przypadku podejrzenia niewłaściwych zachowań osób obcych na terenie szkoły należy natychmiast powiadomić dyrekcję szkoły.
- 7 Dyrekcja szkoły w przypadkach mogących stanowić zagrożenie bezpieczeństwa ucznia zawiadamia właściwy organ (policja, Straż Miejska, itp.)

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU, KIEDY PO DZIECKO PRZYCHODZI RODZIC POD WPŁYWEM ALKOHOLU LUB INNYCH ŚRODKÓW ODURZAJĄCYCH.

- 1 Pracownik szkoły, który jest świadkiem zdarzenia lub otrzymał informację o tym, że po nieletniego ucznia przyszedł rodzic pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających, bezzwłocznie powiadamia o tym dyrektora, wychowawcę klasy, pedagoga szkolnego.
- 2 Pracownik szkoły(świadek zdarzenia) natychmiast udziela dziecku wsparcia i odizolowuje je od rodzica będącego pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających .
- 3 Osobie nietrzeźwej nakazuje się opuszczenie terenu szkoły.
- 4 Szkoła nawiązuje kontakt z drugim rodzicem lub przekazuje dziecko osobom upoważnionym do odbioru nieletniego.
- 5 Jeżeli nie ma możliwości przekazania dziecka drugiemu rodzicowi lub innej osobie upoważnionej do odbioru, a nietrzeźwy rodzic odmawia opuszczenia szkoły i żąda wydania dziecka, twierdząc, że nie jest pod wpływem alkoholu, należy wezwać Policję. Patrol podejmuje dalsze decyzje dotyczące losów dziecka.
- 6 Pracownik szkoły (świadek zdarzenia) ma obowiązek udokumentowania sytuacji. W notatce służbowej wskazuje osoby uczestniczące w zdarzeniu oraz określa rodzaj przeprowadzonych działań.
- 7 Jeżeli sytuacja powtarza się, dyrektor ma obowiązek o zdarzeniach zawiadomić pisemnie Sąd Rodzinny i Nieletnich.

PROCEDURY USPRAWIEDLIWIANIA NIEOBECNOŚCI UCZNIÓW ORAZ EGZEKWOWANIA SYSTEMATYCZNEGO UCZĘSZCZANIA NA ZAJĘCIA SZKOLNE

- 1 W szkole realizowany jest **Program poprawy frekwencji**, zawierający szczegółowe procedury postępowania w sytuacji powtarzających się/ wydłużających nieobecności.
- 2 Nauczyciele prowadzący zajęcia lekcyjne bezwzględnie odnotowują wszystkim nieobecnym na zajęciach uczniom nieobecność w dzienniku elektronicznym.
- 3 Na pierwszym organizacyjnym zebraniu z rodzicami należy przedstawić procedury związane z nieobecnościami w szkole.
- 4 Uczniom uczestniczącym w zawodach sportowych, bądź konkursach przedmiotowych odbywających się w czasie zajęć lekcyjnych nie zaznacza się nieobecności, lecz wpisuje się informację „nieobecność z przyczyn szkolnych”.
- 5 Uczeń zwalniany z lekcji w trakcie ich trwania musi mieć pisemną prośbę rodziców zapisaną w dzienniku elektronicznym. Ucznia zwalnia wychowawca a w przypadku jego nieobecności nauczyciel przedmiotu.
- 6 Uczeń udaje się do sekretariatu szkoły i tam zostaje wypisany: data, godzina wyjścia. Otrzymuje pisemne potwierdzenie, które oddaje osobie, dyżurującej przy wyjściu ze szkoły.
- 7 W przypadku uskarżania się dziecka na złe samopoczucie nauczyciel kontaktuje ucznia z pielęgniarką szkolną . Jeżeli według oceny pielęgniarki szkolnej stan zdrowia ucznia jest zły pielęgniarka wzywa rodziców/opiekunów prawnych i powierza dziecko ich opiece. W przypadku gdy rodzice nie mogą odebrać dziecka, a stan zdrowia zagraża życiu wzywane jest pogotowie. W takim przypadku o zaistniałej sytuacji informuje się dyrektora/wicedyrektora.
- 8 Rodzic jest zobowiązany ściśle współpracować z wychowawcą w celu kontroli frekwencji ucznia a w przypadku przedłużającej się nieobecności (powyżej 3 dni) poinformować wychowawcę.
- 9 Wychowawca w przypadku braku informacji o przyczynach przedłużającej się nieobecności jest zobowiązany do kontaktu z rodzicami.
- 10 Wychowawca na bieżąco podlicza frekwencję i analizuje miesięczne zestawienie nieobecności uczniów w dzienniku elektronicznym, podejmuje stosowne działania w przypadku podejrzenia wagarów.
- 11 Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a uczeń nadal nie realizuje obowiązku szkolnego zostaje uruchomiona procedura wyegzekwowania realizacji obowiązku szkolnego (zgodnie z Ustawą o systemie oświaty 7 września 1991, ze zmianami).

POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEUSPRAWIEDLIWIONEJ ABSENCJI I UCHYLANIA SIĘ OD REALIZACJI OBOWIĄZKU SZKOLNEGO

- 1 Wychowawca zobowiązuje rodziców do poinformowania w ciągu 3 dni o przyczynie nieobecności dziecka w szkole.
- 2 Każdy nauczyciel sprawdza na bieżąco obecność uczniów na lekcjach, wychowawca monitoruje frekwencję w swojej klasie.
- 3 Wychowawca rozmawia z uczniem na temat przyczyn jego nieobecności w szkole i zobowiązuje do systematycznego uczęszczania do szkoły.
- 4 W przypadku stwierdzenia ucieczki ucznia z lekcji nauczyciel informuje wychowawcę klasy, który niezwłocznie zawiadamia rodziców i fakt ten odnotowuje w dzienniku (w przypadku braku możliwości powiadomienia wychowawcy powyższe działania podejmuje nauczyciel, który stwierdził fakt samowolnego opuszczenia lekcji przez ucznia).
- 5 Wychowawca konsultuje z rodzicami przyczyny nieobecności, dokumentuje rozmowę z rodzicami adnotacją w dzienniku lekcyjnym.
- 6 Wychowawca zgłasza powtarzające się wagary do pedagoga (30% nieusprawiedliwionych nieobecności w miesiącu).
- 7 Pedagog diagnozuje przyczyny absencji i w razie potrzeby kwalifikuje ucznia do odpowiednich form pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Sposób postępowania w przypadku stwierdzenia zaniedbywania obowiązku regularnego posyłania dziecka na zajęcia szkolne (50% nieobecności w półroczu):

- 1 Wychowawca klasy wysyła do rodziców list zawierający upomnienie, że nie jest realizowany obowiązek szkolny i wezwanie do posyłania dziecka z wyznaczeniem terminu. Jednocześnie pismo zawiera informacje, że niespełnienie obowiązku szkolnego zagrożone jest skierowaniem sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego.
- 2 W przypadku, gdy rodzice nie zastosują się do wezwania i dziecko w określonym terminie nie podejmie nauki, pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły kieruje wnioskiem o wszczęcie egzekucji administracyjnej do organu egzekucyjnego, którym zgodnie z art. 20 §1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji jest gmina lub do Sądu Rodzinnego o wszczęcie postępowania i wydanie stosownych zarządzeń w związku z niezrealizowaniem obowiązku szkolnego.

PROCEDURA KORZYSTANIA Z TELEFONÓW KOMÓRKOWYCH I SPRZĘTU ELEKTRONICZNEGO NA TERENIE SZKOŁY
--

- 1 Uczniowie przynoszą do szkoły telefony komórkowe, odtwarzacze i inny sprzęt elektroniczny na własną odpowiedzialność, za zgodą rodziców.
- 2 Szkoła nie ponosi odpowiedzialności za zniszczenie, zagubienie czy kradzież sprzętu przynieszonego przez uczniów.
- 3 Podczas pobytu w szkole i zajęć edukacyjnych obowiązuje całkowity zakaz używania telefonów komórkowych (aparaty powinny być wyłączone i schowane).
- 4 W przypadku stwierdzenia, iż uczeń złamał zakaz korzystania z telefonu komórkowego podczas zajęć lekcyjnych, pozalekcyjnych lub przerwy nauczyciel żąda od ucznia łamiącego zakaz, wyłączenia telefonu oraz przekazuje informację wychowawcy klasy.
- 5 Naruszenie przez ucznia zasad używania telefonów komórkowych na terenie szkoły skutkuje wpisem uwagi do dziennika.
- 6 Nagrywanie dźwięku i obrazu za pomocą telefonu, dyktafonu, odtwarzacza MP czy aparatu fotograficznego jest możliwe jedynie za zgodą osoby nagrywanej lub fotografowanej. Niedopuszczalne jest nagrywanie lub fotografowanie sytuacji niezgodnych z powszechnie przyjętymi normami etycznymi i społecznymi oraz przesyłanie treści obrażających inne osoby.
- 7 Podczas pobytu ucznia w szkole i za zgodą nauczyciela możliwe jest wykonanie pilnego połączenia telefonicznego do rodzica lub opiekuna prawnego, wynikającego z bieżącej potrzeby.
- 8 Dopuszcza się możliwość korzystania z telefonu komórkowego i innych urządzeń elektronicznych podczas wycieczek szkolnych za zgodą rodziców, którzy ponoszą pełną odpowiedzialność za sprzęt, po uprzednim ustaleniu warunków korzystania z wychowawcą — opiekunem grupy.

ZAGROŻENIA WEWNĘTRZNE

TRUDNE ZACHOWANIA UCZNIÓW - PROCEDURY SZCZEGÓŁOWE

PROCEDURY POSTĘPOWANIA Z UCZNIAMI WYKAZUJĄCYMI ZABURZENIA OPOZYCYJNO-BUNTOWNICZE / ZABURZENIA ZACHOWANIA

Definicje zaburzeń:

Pod pojęciem **zaburzenia opozycyjno-buntownicze** rozumie się zachowania antyspołeczne, agresywne i autoagresywne. Podstawową cechą tego zaburzenia jest powtarzający się wzorec utrzymujących się przez okres przynajmniej sześciu miesięcy zachowań negatywnych i buntowniczych, nieposłuszeństwa oraz zachowań nacechowanych wrogością, skierowanych przeciwko autorytetom (def. za American Psychiatric Association, 1994; Psychologia Zaburzeń 2003). Zaburzenie to zaczyna się przed szóstym rokiem życia, gdzie u 25% dzieci w czasie dalszego rozwoju (około trzy lata) przekształca się w zaburzenie zachowania, (dziewiąty rok życia).

Pod pojęciem **zaburzenia zachowania** rozumie się uparte i powtarzające się łamanie zasad oraz nieliczenie się z prawami innych. Dzieci takie wykazują niedostatki w zakresie zachowań społecznych. Przejawiają takie cechy jak: otwarta bądź ukryta wrogość, nieposłuszeństwo, agresja fizyczna lub słowna, kłótność, mściwość i skłonność do destrukcji (def. za Happe, Firth 1996; Forehand i in., 1991; Puri, Baxter, Cordess, 1995).

Procedura postępowania z dzieckiem wykazującym zaburzenia opozycyjno-buntownicze lub zaburzenia zachowania:

- 1 Nauczyciel w momencie agresywnego/autoagresywnego zachowania ucznia, poprzez komunikat werbalny próbuje uspokoić i wyciszyć dziecko.
- 2 Jeżeli uczeń nie reaguje na komunikat słowny lub brak z nim kontaktu, nauczyciel może użyć siły fizycznej w sposób adekwatny do konieczności powstrzymania dziecka przed zachowaniem agresywnym, bądź autoagresywnym tzn. przytrzymać za ręce/nogi, wyprowadzić z klasy i zostawić pod opieką innego nauczyciela w gabinecie terapeutycznym lub innym miejscu bezpiecznym dla dziecka.
- 3 Jeżeli zachowanie agresywne jest bardzo nasilone i dziecko np. rzuca przedmiotami, przewraca krzesła, itp należy wyprowadzić klasę z sali a dziecko pozostawić w niej pod opieką innego nauczyciela, nauczyciela współorganizującego kształcenie, pedagoga lub psychologa do czasu wyciszenia się dziecka.
- 4 Po dokonaniu wyżej wymienionej czynności, szkoła niezwłocznie powiadamia telefonicznie o całej sytuacji rodzica/opiekuna prawnego ucznia i zobowiązuje go do jak najszybszego odebrania dziecka.
- 5 Jeżeli szkoła nie może skontaktować się z rodzicem/opiekunem prawnym dziecka, pozostałą część lekcji uczeń spędza w gabinecie terapeutycznym.
- 6 Jeżeli zachowanie dziecka nie ulega poprawie, bądź pogarsza się szkoła wzywa pogotowie ratunkowe.
- 7 Jeśli te incydenty powtarzają się, a rodzic nie współpracuje ze szkołą (tzn. nie poddaje dziecka specjalistycznym badaniom, nie odbiera telefonów w momentach ataków agresji dziecka itp) szkoła zawiadamia Sąd Rodzinny.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU AGRESYWNEGO ZACHOWANIA UCZNIĄ

Nauczyciel bądź pracownik szkoły, który jest świadkiem agresywnego zachowania uczniów (bójka, pobicie), jest zobowiązany do wykonania następujących czynności:

- 1 Natychmiast reaguje słownie w sposób stanowczy i zdecydowany na zaistniałą sytuację:
 - odizolowuje ucznia zachowującego się agresywnie od grupy,
 - w razie potrzeby wzywa pomoc (innego nauczyciela, pedagoga, pielęgniarkę).
 - udziela pomocy ofierze agresji i zapewnia bezpieczeństwo pozostałym uczniom.
- 2 Jeżeli to możliwe, ustala przyczyny agresji. Przeprowadza rozmowy ze stronami konfliktu w celu uświadomienia im niewłaściwego zachowania. O zajściu informuje wychowawcę i pedagoga szkolnego.
- 3 Wychowawca informuje rodziców ucznia o jego agresywnym zachowaniu, zwracając uwagę na konieczność przeprowadzenia przez rodziców rozmowy z dzieckiem.
- 4 Uczeń, który dopuścił się zachowania agresywnego, otrzymuje uwagę do dziennika bądź też nagane wychowawcy klasy.
- 5 W przypadku konieczności zdyscyplinowania wyjątkowo agresywnego ucznia bądź nagminnie przejawiającego zachowania agresywne wzywana jest policja w celu podjęcia interwencji zapewniającej bezpieczeństwo uczniom i pracownikom szkoły.
- 6 Jeśli zachowanie ucznia nie poprawia się, wychowawca zwraca się z pisemną prośbą o zgłoszenie się rodzica (prawnego opiekuna) do szkoły:
 - przeprowadza rozmowę z rodzicem (prawnym opiekunem), pogłębiając wiedzę na temat ucznia, jego rozwoju intelektualnego, społecznego, emocjonalnego,
 - na prośbę wychowawcy rozmowę z rodzicem przeprowadza pedagog szkolny, analizując przyczyny zaburzonego zachowania ucznia, pomagając rodzicom w doborze metod wychowawczych,
 - podpisuje się kontrakt/rodzic, uczeń, wychowawca, dyrektor szkoły, ew. pedagog określający zachowanie ucznia i konsekwencje, które poniesie w razie złamania warunków kontraktu.
 - proponuje się objęcie ucznia pomocą psychologiczną – pedagogiczną na terenie szkoły a w zależności od rozpoznanej sytuacji można również zobligować rodziców do zdiagnozowania przyczyn zachowań agresywnych dziecka w placówce pozaszkolnej
- 7 W sytuacji, kiedy uczeń w dalszym ciągu stwarza zagrożenie dla innych uczniów, pedagog szkolny w porozumieniu z dyrektorem szkoły i wychowawcą ucznia kieruje wnioskiem do Sądu Rejonowego, Wydziału Rodzinny i Nieletnich o wgląd w sytuację rodzinną i zastosowanie środka wychowawczego zapobiegającego demoralizacji ucznia.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA WOBEC UCZNIA SPRAWCY CZYNU KARALNEGO LUB PRZESTĘPSTWA

- 1 Nauczyciel interweniujący niezwłocznie powiadamia pedagoga i dyrektora szkoły,
- 2 Wspólnie z pedagogiem ustala okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia,
- 3 Przekazuje sprawcę (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) wychowawcy lub pedagogowi pod opiekę,
- 4 Wychowawca powiadamia rodziców ucznia - sprawcy,
- 5 Niezwłocznie w porozumieniu z dyrektorem powiadamia policję, w przypadku gdy sprawa jest z kategorii przestępstw z kodeksu karnego ściganych z urzędu lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana, Nauczyciel interweniujący, wychowawca lub pedagog zabezpiecza ewentualne dowody przestępstwa, lub przedmioty pochodzących z przestępstwa i przekazuje je policji (np. sprawca rozboju na terenie szkoły używa noża i uciekając porzuca go lub porzuca jakiś przedmiot pochodzący z kradzieży).

Instytucje państwowe, dowiedziawszy się o popełnieniu przez nieletniego czynu karalnego ściganego z urzędu, są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym sąd rodzinny lub policję oraz przedsięwziąć czynności nie cierpiące zwłoki, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów popełnienia przestępstwa. (art.4§2 ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich)

Kategorie przestępstw z kodeksu karnego ścigane z urzędu:

- udział w bójce lub pobiciu;
- doprowadzenie małoletniego poniżej 15 lat do obcowania płciowego lub poddania się innej czynności seksualnej;
- znęcanie się;
- wywieranie wpływu na świadka w celu skłonienia do cofnięcia skarg lub wpłynięcia na złożone zeznania;
- podrabianie dokumentów;
- kradzież;
- kradzież z włamaniem;
- rozbój;
- przywłaszczenie;
- oszustwo.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA WOBEC UCZNIA, KTÓRY STAŁ SIĘ OFIARĄ CZYNU KARALNEGO

- 1 Nauczyciel interweniujący pozostawia poszkodowanego ucznia pod opieką pielęgniarki, która udziela mu pierwszej pomocy (przedmedycznej), bądź zapewnia mu pomoc poprzez wezwanie lekarza w przypadku kiedy ofiara doznała obrażeń.
- 2 W razie potrzeby i w zależności od sytuacji uczeń może zostać objęty wsparciem pedagoga/psychologa
- 3 Nauczyciel interweniujący niezwłocznie powiadamia o zdarzeniu dyrektora szkoły.
- 4 Wychowawca powiadamia rodziców ucznia.
- 5 Wychowawca w porozumieniu z dyrektorem niezwłocznie wzywa policję w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU UJAWNIECIA CYBERPRZEMOCY

Cyberprzemoc to przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych, głównie internetu oraz telefonów komórkowych.

Podstawowe formy zjawiska to nękanie, straszenie, szantażowanie z użyciem sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów z użyciem sieci oraz podszywanie się w sieci pod kogoś wbrew jego woli.

Do działań określonych mianem cyberprzemocy wykorzystywane są głównie: poczta elektroniczna, czaty, komunikatory, strony internetowe, blogi, media społecznościowe, grupy dyskusyjne, sms, mms.

Sposób postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia:

- 1 Przypadek cyberprzemocy może zostać ujawniony przez ofiarę, świadka (innego ucznia, nauczyciela, rodzica) lub osobę bliską pokrzywdzonemu (np. rodzice, rodzeństwo, przyjaciele).
- 2 W każdym przypadku należy ze spokojem wysłuchać osoby zgłaszającej i okazać jej wsparcie.
- 3 W każdej sytuacji w trakcie ustalania okoliczności, trzeba ustalić charakter zdarzenia (rozmiar i rangę szkody, jednorazowość/ powtarzalność).
- 4 Należy zabezpieczyć wszystkie dowody związane z aktem cyberprzemocy (np. zrobić kopie materiałów, zanotować datę i czas otrzymania materiałów, dane nadawcy, adresy stron www, historię połączeń, etc.) Identyfikacja sprawcy (ów) często jest możliwe dzięki zebranych materiałom – wynikom rozmów z osobą zgłaszającą, z ofiarą, analizie zebranych materiałów.
- 5 Jeśli ustalenie sprawcy nie jest możliwe, a w ocenie kadry pedagogicznej jest to konieczne, należy skontaktować się z policją. Bezwzględnie należy zgłosić rozpowszechnianie nagich zdjęć osób poniżej 18 r. ż. (art. 202 par. 3kk)
- 6 Gdy sprawca cyberprzemocy jest znany i jest on uczniem szkoły, pedagog szkolny/psycholog powinien przeprowadzić z nim rozmowę o jego zachowaniu.
- 7 Cyberprzemoc podlega sankcjom określonym w statucie. Szkoła może stosować konsekwencje przewidziane dla sytuacji „tradycyjnej” przemocy.
- 8 W pierwszej kolejności należy udzielić wsparcia ofierze. Musi się ona czuć bezpieczna i zaopiekowana przez dorosłych. Podczas rozmowy z uczniem – ofiarą przemocy- należy podkreślić, że szkoła nie toleruje przemocy i że zostaną podjęte odpowiednie procedury interwencyjne.
- 9 Należy poinformować ucznia o krokach, jakie może podjąć szkoła i sposobach zapewnienia mu bezpieczeństwa.
- 10 Należy pomóc ofierze (rodzicom ofiary) w zabezpieczeniu dowodów, zerwaniu kontaktu ze sprawcą, zadbanie o podstawowe zasady bezpieczeństwa on-line (np. nieudostępnianie swoich danych kontaktowych, kształtowanie swojego wizerunku etc).
- 11 Należy zadbać o bezpieczeństwo świadków zdarzenia cyberprzemocy.
- 12 Szkoła powinna powiadomić odpowiednie służby (np. sąd rodzinny), gdy wykorzysta wszystkie dostępne jej środki wychowawcze (rozmowa z rodzicami, konsekwencje ze statutu) i interwencje pedagogiczne, a ich zastosowanie nie przynosi pożądanych rezultatów (np. nie ma zmian w postawie ucznia).
- 13 Kontakt z policją wymagają wszelkie sytuacje, w których zostało naruszone prawo (np. groźby karalne, świadome publikowanie nielegalnych treści, rozpowszechnianie nagich zdjęć z udziałem małoletnich. Za zgłoszenie odpowiada dyrektor szkoły.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU POSIADANIA PRZEZ UCZNIA PRZEDMIOTÓW NIEDOZWOLONYCH (np. ostre narzędzia - nóż, żyletka, itp.)

- 1 Jeżeli nauczyciel zauważy u ucznia niebezpieczne narzędzie lub uzyska informację, że uczeń posiada takie narzędzie, niezwłocznie nakłania ucznia do oddania niebezpiecznego przedmiotu.
- 2 Powiadamia o sytuacji wychowawcę klasy i dyrektora szkoły
- 3 Nauczyciel zabezpiecza niebezpieczne narzędzie.
- 4 Wychowawca powiadamia rodziców i wzywa ich do odbioru narzędzia. Uczniowi wpisuje uwagę negatywną do dziennika elektronicznego z możliwie dokładnym opisem zdarzenia.
- 5 Wychowawca i dyrektor, ew. psycholog/pedagog szkolny przeprowadzają rozmowę z uczniem i jego rodzicami (niebezpieczeństwo dla zdrowia i życia uczniów spowodowane posiadaniem i użyciem niebezpiecznego narzędzia na terenie szkoły, konieczność zwiększenia nadzoru rodziców nad uczniem oraz zaniechania podobnych praktyk w przyszłości, konsekwencje prawne).
- 6 Jeśli uczeń odmawia oddania niebezpiecznego narzędzia, nauczyciel odizolowuje go od pozostałych uczniów (dbając o własne bezpieczeństwo i korzystając z pomocy innych pracowników szkoły), a dyrektor szkoły wzywa policję.
- 7 Dalsze postępowanie prowadzi policja.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU DEWASTACJI I NISZCZENIA PRZEZ UCZNIA MIENIA SZKOLNEGO

1. Nauczyciel, który uzyska informację o dewastacji lub stwierdzi dewastację mienia przez ucznia, niezwłocznie informuje dyrekcję szkoły.
2. Dyrektor szkoły we współpracy z kierownikiem administracyjnym szacuje wartość szkody.
3. Psycholog/pedagog i/lub dyrektor szkoły ustala okoliczności zdarzenia/ewentualnych sprawców (korzystając m.in. z monitoringu).
4. Powiadamia wychowawcę ucznia - sprawcy dewastacji, oraz wzywa jego rodziców.
5. Dyrektor przekazuje rodzicom wycenę strat, obarczając ich kosztami naprawy szkody. W przypadku braku możliwości pokrycia strat ustala inną formę zadośćuczynienia.
6. Wychowawca klasy wyciąga wobec sprawcy określone konsekwencje wychowawcze przewidziane w statucie szkoły, wpisuje uwagę negatywną w e-dzienniku.
7. W przypadku gdy niemożliwe jest ustalenie sprawcy szkody - dyrektor szkoły wzywa policję.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU KRADZIEŻY, WYMUSZENIA PIENIĘDZY LUB PRZEDMIOTÓW WARTOŚCIOWYCH

- 1 Nauczyciel, któremu uczeń zgłosił fakt kradzieży na terenie szkoły przekazuje tę informację wychowawcy/pedagogowi/psychologowi szkolnemu
- 2 Wychowawca/ pedagog/psycholog szkolny przeprowadza rozmowę z uczniem celem ustalenia okoliczności, świadków i sprawcy kradzieży (w razie konieczności pedagog / psycholog sprawdza monitoring).
- 3 O zdarzeniu zostaje poinformowany dyrektor szkoły.
- 4 Wychowawca/pedagog/psycholog informuje rodziców ucznia poszkodowanego oraz sprawcy kradzieży o podjętych działaniach zmierzających do wyjaśnienia sprawy i wzywa ich do szkoły w celu poznania motywów czynu oraz naprawienia szkody (zobowiązanie ucznia do oddania skradzionej rzeczy, ewentualnie pokrycia kosztów skradzionego przedmiotu). Ze spotkania sporządza notatkę służbową.
- 5 Wychowawca wpisuje uczniowi - sprawcy kradzieży uwagę negatywną do e - dziennika oraz wyciąga wobec niego konsekwencje zgodne z zapisami w statucie szkoły.
- 6 W przypadku, gdy uczeń podejrzany o kradzież nie przyznaje się do winy, po raz kolejny dopuścił się kradzieży lub gdy trudno ustalić ewentualnego sprawcę kradzieży, bądź gdy wartość przedmiotu jest znaczna, dyrektor szkoły powiadamia policję, która prowadzi dalszy tok postępowania w sprawie.

SUBSTANCJE PSYCHOAKTYWNE

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI STWIERDZENIA PALENIA PRZEZ UCZNIA PAPIEROSÓW LUB E-PAPIEROSÓW NA TERENIE SZKOŁY.

- 1 Każdy nauczyciel zobowiązany jest do interwencji wobec ucznia palącego papierosy lub używającego e-papierosów- ustalenie danych personalnych ucznia, powiadomienia wychowawcy / pedagoga / psychologa
- 2 Nauczyciel może zażądać od ucznia oddania papierosów zabezpieczając je w celu zwrotu rodzicom.
- 3 Wychowawca wpisuje do e-dziennika uwagę i telefonicznie powiadamia rodziców ucznia o zaistniałym fakcie.
- 4 Wychowawca / pedagog / psycholog rozmawia z uczniem na temat przestrzegania zasad szkolnych i konsekwencji palenia papierosów
- 5 Nawet jednorazowe palenie papierosów na terenie szkoły może skutkować obniżeniem oceny z zachowania.

Dodatkowe informacje:

- Na terenie szkoły obowiązuje zakaz palenia papierosów, co wynika z przepisów prawa.
- Szkoła jest zobowiązana do prowadzenia działań edukacyjnych i profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania paleniu tytoniu.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU UCZNIA ZNAJDUJĄCEGO SIĘ POD WPŁYWEM ALKOHOLU LUB INNEJ SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNEJ
--

- 1 W przypadku gdy nauczyciel/wychowawca/pracownik szkoły ucznia, którego zachowanie wskazuje na stan po spożyciu alkoholu lub innej substancji psychoaktywnej, powinien niezwłocznie powiadomić o tym fakcie dyrektora szkoły oraz pedagoga
- 2 Uczeń powinien zostać zabrany w miejsce odosobnienia przez wskazaną przez wychowawcę/dyrektora/pedagoga osobę pozostać pod jej nadzorem do momentu przybycia rodziców/policji
- 3 Jeżeli stan ucznia wymaga interwencji medycznej, należy natychmiast wezwać służby ratownicze.
- 4 Jeżeli uczeń przejawia zachowania agresywne zagrażające zdrowiu lub życiu jego bądź innych osób, należy natychmiast wezwać policję
- 5 Wychowawca/dyrektor/pedagog winien niezwłocznie wezwać do natychmiastowego stawienia się w szkole rodziców/opiekunów prawnych ucznia. Jeżeli rodzice nie stawiają się w szkole, należy wezwać służby (pogotowie ratunkowe lub policję) i wspólnie z nimi zdecydować o dalszym losie ucznia.
- 6 Po przybyciu rodziców wychowawca/dyrektor/pedagog szkolny powinien przeprowadzić w ich obecności rozmowę dyscyplinującą z uczniem, w której wyjaśni jasno konsekwencje jego zachowania a także wskaże rodzicom konieczność sprawowania szczególnego nadzoru nad uczniem. Można także wskazać rodzicom/opiekunom prawnym placówki i instytucje, gdzie mogą zwrócić się o specjalistyczną pomoc dla swojego dziecka.
- 7 Pedagog szkolny/psycholog szkolny są zobowiązani opracować plan działań profilaktycznych, wychowawczych i terapeutycznych w pracy z dzieckiem, wdrożyć ten plan, monitorować jego realizację oraz prowadzić ewaluację.
- 8 W przypadku gdy rodzice/opiekunowie prawni nie wyrażają chęci współpracy ze szkołą, nie przestrzegają ustalonych zasad lub gdy sytuacja się powtarza, szkoła ma obowiązek poinformować o sytuacji właściwe instytucje, tj. sąd rodzinny lub policję.

Jeżeli uczeń będący pod wpływem alkoholu lub innej substancji psychoaktywnej ukończył 17 rok życia, należy zawiadomić o sytuacji policję, gdyż czyn ten stanowi wykroczenie i podlega kompetencjom tych służb

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PODEJRZENIA, ŻE UCZEŃ POSIADA NARKOTYKI LUB DOPALACZE

- 1 W przypadku gdy nauczyciel/wychowawca/inny pracownik szkoły podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie narkotyki lub dopalacze, powinien niezwłocznie powiadomić o tym fakcie dyrektora szkoły i pedagoga szkolnego.
- 2 Nauczyciel w obecności innej osoby (świadka) może zażądać od ucznia opróżnienia kieszeni czy plecaka w celu ujawnienia niebezpiecznej substancji.
- 3 Jeżeli uczeń odmawia, nauczyciel powinien wezwać policję, w której kompetencjach leży przeszukanie odzieży i plecaka ucznia oraz w przypadku ujawnienia substancji przekazanie jej do szczegółowych analiz.
- 4 Jeśli uczeń dobrowolnie odda nauczycielowi posiadaną substancję należy właściwie ją zabezpieczyć celem przekazania policji i sporządzić szczegółową notatkę służbową z zajścia.
- 5 Wychowawca/dyrektor/pedagog winien niezwłocznie wezwać do natychmiastowego stawienia się w szkole rodziców/opiekunów prawnych ucznia. Ponadto należy wezwać policję celem odebrania z terenu szkoły podejrzanej substancji i przekazania jej do analizy oraz zadecydowaniu o losie ucznia, którego podejrzewa się o czyn karalny.
- 6 Pedagog szkolny/psycholog szkolny winien przeprowadzić z uczniem w obecności rodziców/opiekunów prawnych rozmowę o złamaniu obowiązującego prawa. W dalszej kolejności należą objąć ucznia działaniami profilaktycznymi, wychowawczymi i terapeutycznymi. Wsparcia udziela się również rodzicom ucznia.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZNALEZIENIA PODEJRZANEJ SUBSTANCJI NA TERENIE SZKOŁY
--

- 1 Nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji.
- 2 Próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.
- 3 Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły, wzywa policję.
- 4 Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

SYTUACJE ZAGROŻENIA ZDROWIA / ŻYCIA

POSTĘPOWANIE W SYTUACJI PODEJRZENIA / STWIERDZENIA, ŻE DZIECKO JEST OFIARĄ PRZEMOCY
--

W szkole obowiązują Standardy Ochrony Małoletnich, które stanowią odrębny dokument i zawierają wszelkie związane z tym procedury.

PODAWANIE LEKU RATUJĄCEGO ŻYCIE UCZNIOWI PRZEZ NAUCZYCIELA LUB INNA OSOBĘ DOROSŁĄ

Zgodnie ze znowelizowaną ustawą o Państwowym Ratownictwie Medycznym, która weszła w życie 30 maja 2025 r., definicja pierwszej pomocy brzmi: **"Pierwsza pomoc – zespół czynności podejmowanych w celu ratowania osoby w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego wykonywanych przez osobę znajdującą się w miejscu zdarzenia, w tym również z wykorzystaniem wyrobów medycznych, wyposażenia wyrobów medycznych, systemów i zestawów zabiegowych (...) oraz produktów leczniczych wydawanych bez przepisu lekarza dopuszczonych do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej."** (Art. 3 pkt 7 ustawy z dnia 24 kwietnia 2025 r. o zmianie ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym oraz niektórych innych ustaw) .

Procedura określa zasady postępowania pracowników szkoły w sytuacjach nagłego zagrożenia życia ucznia i konieczności podania mu dostępnego na miejscu zdarzenia leku ratującego życie. Obowiązuje nauczycieli, wychowawców, opiekunów oraz inne osoby dorosłe uczestniczące w organizacji procesu dydaktyczno-wychowawczego obecne przy uczniu w momencie zdarzenia na terenie szkoły, podczas wycieczek i zajęć organizowanych przez szkołę.

Przykładowe sytuacje wymagające podania leku:

Wstrząs anafilaktyczny	Adrenalina (EpiPen)
Napad astmy	Inhalator (np. Ventolin)
Napad padaczkowy	Lek ratunkowy zalecony przez lekarza
Hipoglikemia – uczeń przytomny	Glukoza doustnie (tabletki, żel, sok)
Hipoglikemia – uczeń nieprzytomny	Glukagon (GlucaGen, Baqsimi)

Obowiązki nauczyciela w sytuacji zagrożenia życia ucznia:

- Natychmiastowa ocena stanu ucznia.
- Podanie leku ratunkowego, jeśli jest dostępny (zgodnie z rodzajem sytuacji).
- Wezwanie zespołu ratownictwa medycznego – 112 (równocześnie lub niezwłocznie po podaniu leku).
- Niepozostawianie ucznia bez opieki do czasu przyjazdu służb.
- Poinformowanie dyrektora szkoły i rodziców/opiekunów ucznia.
- Sporządzenie notatki służbowej i przekazanie jej dyrektorowi.

Obowiązki dyrektora szkoły

- Zapewnienie przeszkolenia nauczycieli z zakresu udzielania pierwszej pomocy.
- Zapewnienie, aby rodzice/opiekunowie prawni przekazali informacje o chorobach przewlekłych dziecka.
- Wskazanie miejsca przechowywania leków ratunkowych w szkole.

Nauczyciel, który działa zgodnie z procedurą, nie ponosi odpowiedzialności prawnej za podanie leku. Zaniechanie pomocy w sytuacji zagrożenia życia może skutkować odpowiedzialnością karną (art. 162 Kodeksu karnego).

PROCEDURA POSTĘPOWANIA Z OSOBAMI W STANACH KRYZYSU SUICYDALNEGO

Każdy pracownik ma obowiązek zareagowania na **jakikolwiek sygnał** świadczący o ryzyku zachowania autodestrukcyjnego u ucznia (informacja o samookaleczeniu, przejawie autoagresji, podjęciu lub zamiarze podjęcia próby samobójczej przez ucznia).

W przypadku zaobserwowania lub powzięcia informacji, że uczeń planuje podjąć lub podjął próbę samobójczą każdy pracownik szkoły powinien niezwłocznie poinformować o tym dyrektora szkoły.

POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU STWIERDZENIA WYSTĘPOWANIA U UCZNIA CZYNNIKÓW WSKAZUJĄCYCH NA RYZYKO ZACHOWAŃ SAMOBÓJCZYCH.

Nauczyciel, wychowawca, pedagog i psycholog szkolny po zdiagnozowaniu sytuacji zagrożenia podejmują odpowiednie działania interwencyjne:

- 1 Jednoznacznie ustalają, jakie przesłanki świadczące o ryzyku samobójstwa występują u danego ucznia.
- 2 Przeprowadzają analizę sytuacji szkolnej i rodzinnej ucznia w celu wstępnego ustalenia przyczyn, kontaktują się z rodzicami w celu ustalenia przyczyn zmian w zachowaniu ucznia.
- 3 Przekazują informację o zagrożeniu rodzicom i dyrektorowi szkoły.
- 4 Ustalają z rodzicami zasady wzajemnych kontaktów i przekazywania informacji, proponują objęcie ucznia pomocą psychologiczno-pedagogiczną na terenie szkoły lub poza nią. Obligują rodziców do pilnej konsultacji psychiatrycznej.
- 5 W przypadku niepodjęcia przez rodziców zaleconych działań, szkoła powiadamia sąd Rodzinny.

POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POWZIĘCIA INFORMACJI, ŻE UCZEŃ ZAMIERZA POPEŁNIĆ SAMOBÓJSTWO (INFORMACJA OD SAMEGO UCZNIA, KOLEGÓW, RODZINY, OSÓB POSTRONNYCH)

Po zdiagnozowaniu sytuacji zagrożenia nauczyciel, wychowawca, pedagog/psycholog szkolny oraz dyrektor szkoły podejmują następujące działania:

- 1 Nie pozostawiają ucznia samego, próbują przeprowadzić go w ustronne, bezpieczne miejsce.
- 2 Informują o zaistniałej sytuacji i zagrożeniu rodziców oraz przekazują dziecko pod opiekę rodziców (prawnych opiekunów) lub jeżeli przyczyną zagrożenia jest sytuacja domowa ucznia informują odpowiednie instytucje.
- 3 Jeżeli sytuacja tego wymaga wzywają pogotowie ratunkowe informując dyspozytora o zamiarach ucznia.

POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POWZIĘCIA INFORMACJI, ŻE UCZEŃ PODJĄŁ PRÓBĘ SAMOBÓJCZĄ.

Po powzięciu informacji, że uczeń podjął próbę samobójczą dyrektor szkoły, nauczyciel, wychowawca, pedagog/psycholog szkolny podejmują następujące działania:

- 1 Jeśli próba samobójcza ma miejsce w szkole, wychowawca (nauczyciel, pracownik) powiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły, a ten rodzica/opiekuna prawnego.
- 2 Wzywają pogotowie ratunkowe informując dyspozytora o zdarzeniu.
- 3 Dyrektor szkoły, pedagog/psycholog szkolny lub wychowawca dokonują oceny sytuacji i przeprowadzają rozmowę wspierającą z rodzicami.

- 4 Jeśli próba samobójcza ma miejsce w domu, a rodzic poinformował o zajściu szkołę, dyrektor szkoły, pedagog/psycholog szkolny przekazuje rodzicom informacje dotyczące pomocy psychologiczno-pedagogicznej, która będzie udzielana dziecku po powrocie do szkoły.
- 5 O próbie samobójczej dyrektor informuje Radę Pedagogiczną pod rygorem tajemnicy w celu podjęcia wspólnych działań oraz obserwacji zachowania ucznia po jego powrocie do szkoły przez wszystkich nauczycieli.
- 6 Pedagog/psycholog szkolny planują dalsze działania mające na celu zapewnienie uczniowi bezpieczeństwa w szkole, atmosfery życzliwości i wsparcia oraz przekazują rodzicom informacje o możliwościach uzyskania pomocy psychologiczno-pedagogicznej poza szkołą.
- 7 W przypadku śmierci ucznia w wyniku samobójstwa dyrektor szkoły informuje organ prowadzący i nadzorujący szkołę o zaistniałej sytuacji.
- 8 Pedagog/psycholog szkolny oraz wychowawcy udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej innym uczniom szkoły (przede wszystkim grupie klasowej).

POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POWROTU UCZNIA DO SZKOŁY PO POWZIĘTEJ PRÓBIE SAMOBÓJCZEJ LUB DŁUŻSZYM POBYCIE W SZPITALU (ZABURZENIA PSYCHICZNE).
--

- 1 W celu zapewnienia bezpieczeństwa dziecka na terenie szkoły rodzic zobligowany jest do dostarczenia informacji/zaświadczenia od lekarza psychiatry o braku przeciwwskazań do uczenia się dziecka na terenie szkoły w grupie klasowej.
- 2 Pedagog i psycholog (współpracując z wychowawcą) otaczają opieką ucznia poprzez udzielenie wsparcia w postaci rozmów, spotkań, kontaktu z rodzicami, wskazują miejsca w których jest możliwe skorzystanie z terapii i fachowej opieki specjalistów.
- 3 W przypadku zaistnienia przesłanek mogących świadczyć o pogorszeniu stanu zdrowia rodzic po uzyskaniu takiej informacji ze szkoły, ma obowiązek odebrać dziecko ze szkoły i udać się do odpowiedniego specjalisty.
- 4 Jeśli nie jest to możliwe dyrektor szkoły podejmuje decyzję o wezwaniu pogotowia ratunkowego.

ZAGROŻENIA ZEWNĘTRZNE

PROCEDURA REAGOWANIA: INCYDENT BOMBOWY I OBCA OSOBA W SZKOLE - wskazówki ogólne:

W przypadku znalezienia na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych, innych niebezpiecznych substancji lub przedmiotów lub podejrzanę obcej osoby należy:

- 1 zapewnić bezpieczeństwo przebywającym na terenie szkoły osobom,
- 2 uniemożliwić dostęp osób postronnych do tych przedmiotów i wezwać policję
- 3 powiadomić dyrektora szkoły, który przeprowadza ewakuację i powiadamia odpowiednie służby;

PROCEDURY SZCZEGÓŁOWE

POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU ZNALEZIENIA PODEJRZANEGO PAKUNKU

Podjezany pakunek to przesyłka z ładunkiem wybuchowym lub nieznaną substancją.

W przypadku podejrzenia jej otrzymania:

- 1 Osoba, która znalazła podejrzaną pakunek odizolowuje miejsce znajdowania się podejrzanego pakunku .
- 2 Nie wolno dotykać, otwierać, przemieszczać podejrzanego pakunku.
- 3 Osoba, która znalazła podejrzaną pakunek informuje o zdarzeniu dyrektora/wicedyrektora, który jest odpowiedzialny za uruchomienie ewakuacji i zawiadamia służby
- 4 Nie należy używać telefonu komórkowego – eksplozja ładunku może zostać zainicjowana falami emitowanymi przez telefon komórkowy.
- 5 Bezwzględnie należy wykonywać polecenia osoby kierującej sytuacją kryzysową lub funkcjonariuszy służb
- 6 W miejscu ewakuacji nauczyciele liczą wszystkie dzieci i informują osobę odpowiedzialną za przeprowadzenie ewakuacji.

ZASADY ZACHOWANIA SIĘ PO OTRZYMANIU INFORMACJI O PODŁOŻENIU LUB GROŹBIE PODŁOŻENIA „BOMBY”:
--

- 1 Prowadząc rozmowę z osobą informującą o podłożeniu ładunku wybuchowego zapamiętaj jak największą ilość szczegółów – uzyskane informacje/szczegóły mogą być istotne dla policji dla identyfikacji sprawcy alarmu.
- 2 Zapisz natychmiast wszystkie uzyskane lub zapamiętane informacje .
- 3 Poinformuj niezwłocznie o otrzymaniu zgłoszenia osobę odpowiedzialną w szkole za uruchomienie procedury – osoba odpowiedzialna może zarządzić ewakuację szkoły.
- 4 Po usłyszeniu sygnału o podłożeniu ładunku wybuchowego rozpocznij ewakuację zgodnie z planem ewakuacji.
- 5 Nie używaj telefonu komórkowego – eksplozja ładunku może zostać zainicjowana falami emitowanymi przez telefon komórkowy.
- 6 Sprawdź, jeżeli możesz, czy w klasie pozostały przedmioty, które nie należą do jej wyposażenia – stwierdzenie obecności nieznanego przedmiotu w klasie może przyspieszyć akcję policji i zminimalizować skutki ewentualnej eksplozji.
- 7 Bezwzględnie wykonuj polecenia osoby kierującej sytuacją kryzysową lub funkcjonariuszy służb.

OGŁOSZENIE ALARMU BOMBOWEGO ORAZ PROCEDURY POSTĘPOWANIA W CZASIE ZAGROŻENIA BOMBOWEGO
--

- 1 Do czasu przybycia Policji akcją kieruje dyrektor, wicedyrektor, lub inna osoba odpowiedzialna za jego bezpieczeństwo.
- 2 Na miejsce zagrożenia incydem bombowym należy wezwać służby pomocnicze, takie jak: pogotowie ratunkowe, straż pożarną, pogotowie gazowe, pogotowie wodno-kanalizacyjne, pogotowie energetyczne.
- 3 Po przybyciu Policji na miejsce incydentu bombowego, przejmuje ona dalsze kierowanie akcją.
- 4 Należy bezwzględnie wykonywać polecenia policjantów.
- 5 Przy braku informacji o konkretnym miejscu podłożenia „bomby”, użytkownicy pomieszczeń służbowych powinni sprawdzić swoje miejsce pracy i jego bezpośrednie otoczenie, pod kątem obecności przedmiotów nieznanego pochodzenia.
- 6 Pomieszczenia ogólnodostępne (korytarze, klatki schodowe, toalety, piwnice, strychy) oraz najbliższe otoczenie zewnętrzne obiektu, sprawdzają i przeszukują osoby wyznaczone lub służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo w danej instytucji.
- 7 Podejrzanych przedmiotów nie wolno dotykać! O ich lokalizacji należy powiadomić administratora oraz osoby odpowiedzialne za bezpieczeństwo.
- 8 Po ogłoszeniu ewakuacji, należy zachować spokój i opanowanie, pozwoli to sprawnie i bezpiecznie opuścić zagrożony rejon.
- 9 Po ogłoszeniu ewakuacji w miejscu twojej pracy, należy je opuścić, zabierając rzeczy osobiste (torebki, siatki, nesesery itp.).

POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU WTARGNIĘCIA NAPASTNIKA (TERRORYSTY) DO SZKOŁY

Dotyczy sytuacji wtargnięcia napastnika z niebezpiecznym narzędziem lub bronią, który strzela do osób znajdujących się na korytarzu i w salach lekcyjnych.

Pierwsza osoba, która zauważyła napastnika uruchamia alarm antyterrorystyczny (1 długi dzwonek). Każda pozostała osoba dorosła, w miarę możliwości informuje sekretariat szkoły, w celu uruchomienia alarmu antyterrorystycznego.

Wskazówki dla uczestników

- 1 Jeżeli nie miałeś szansy na ucieczkę, ukryj się, zamknij drzwi na klucz (zabarykaduj się).
- 2 Wycisz i uspokój uczniów.
- 3 Zaopiekuj się uczniami ze SPE i uczniami, którzy potrzebują pomocy – szczególnie dzieci, które specyficznym reagują na stres i mogą mieć problemy z opanowaniem emocji.
- 4 Każ bezwzględnie wyciszyć, wyłączyć telefony.
- 5 Poinformuj policję wysyłając informację tekstową – SMS o zaistniałej sytuacji .
- 6 Zasłoń okno, zgaś światło – należy zaciemnić salę aby utrudnić obserwację osób zabarykadowanych w salach lekcyjnych.
- 7 Nie przemieszczaj się – przemieszczanie się może powodować dźwięki lub cień, który może zostać zauważony przez napastników.
- 8 Stań poniżej linii okien, zejź z światła drzwi - zejź z linii strzału, połoź się na podłodze.
- 9 Jeżeli padną strzały, nie krzycz .
- 10 Nie otwieraj nikomu drzwi – interweniujące oddziały policji w przypadku takiej konieczności same otworzą drzwi.
- 11 W przypadku wtargnięcia napastnika do pomieszczenia podejmij walkę, która może być ostatnią szansą na uratowanie życia – w sytuacji obecności aktywnego strzelca jego celem jest zabicie jak największej liczby ludzi. W takiej sytuacji podjęcie walki może dać jedyną szansę na uratowanie życia.

Postępowanie w przypadku bezpośredniego kontaktu z napastnikami, którzy dążą do przejęcia kontroli nad szkołą:

- 1 Wykonuj bezwzględnie polecenia napastnika .
- 2 Na żądanie terrorystów oddaj im przedmioty osobiste, np. telefon.
- 3 Poinformuj, że nie możesz wykonać jakiegoś polecenia – w takim przypadku ewentualne niewykonanie polecenia napastników nie zostanie potraktowane jako próba oporu.
- 4 Nie patrz terrorystom w oczy, unikaj kontaktu wzrokowego (patrzenie w oczy może zostać uznane za akt prowokacji i agresji).
- 5 Nigdy nie odwracaj się plecami do napastnika – może to zostać uznane jako akt agresji czy lekceważenia i utrudnia orientację w sytuacji.
- 6 Nie zwracaj na siebie uwagi.
- 7 Nie lekceważ napastnika i nie bądź agresywny.
- 8 Nie oszukuj terrorysty – oszustwo może zostać potraktowane jako brak szacunku czy agresji i zostać ukarane.
- 9 Uspokój uczniów, zawsze zwracaj się do nich po imieniu – to pozwala na ich spersonalizowanie, co może spowodować lepsze ich traktowanie przez zamachowców.
- 10 Poinformuj napastnika o uczniach ze schorzeniami – wiedza ta w konsekwencji obniży agresję ze strony zamachowców wobec dzieci, których zachowanie odstaje od reszty.
- 11 Pytaj zawsze o pozwolenie, np., gdy chcesz się zwrócić do uczniów.
- 12 Zawsze korzystaj z dobrej woli terrorysty .

Postępowanie w przypadku działań antyterrorystycznych podjętych przez policję:

- 1 Nie uciekaj z miejsca zdarzenia, nie wykonuj gwałtownych ruchów – policja w trakcie operacji odbijania zakładników nie jest w stanie odróżnić napastników od ofiar.
- 2 Połóż się na podłodze, trzymaj ręce z otwartymi dłońmi najlepiej na wysokości głowy .
- 3 Słuchaj poleceń i instrukcji grupy antyterrorystycznej, poddawaj się jej działaniom.
- 4 Pytaj o pozwolenie zaopiekowania się swoimi uczniami – wszelkie samowolne działania mogą zostać potraktowane jako akt agresji i mogą utrudnić akcję ratunkową.
- 5 Odpowiadaj na pytania funkcjonariuszy .
- 6 Bądź przygotowany na traktowanie ciebie jako potencjalnego terrorysty dopóki twoja tożsamość nie zostanie potwierdzona .
- 7 Po wydaniu polecenia wyjścia – opuść pomieszczenie jak najszybciej, oddal się we wskazanym kierunku tak, jak tego chcą siły interwencyjne.